
Sprawozdanie z czynności naukowych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 42, 40-55

1949

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

II

Sprawozdanie z czynności naukowych

A. Działalność Wydziałów

1. Wydział I

Przewodniczącym Wydziału I był Stanisław Słoński, Zastępcą Przewodniczącego — Kazimierz Kumaniecki, Sekretarzem — Mieczysław Brahmer, Zastępcą Sekretarza — Ananiasz Zajączkowski.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył 8 zebrań naukowych, na których przedstawiono następujące referaty:

1. 14 XII 1948 a) A. Z a j a c z k o w s k i — Związki językowe połowiecko-słowiańskie.

b) A. K r o k i e w i c z, Logika stoików.

2. 17 I 1949 M. M a y k o w s k a, Prolegomena do „Praw“ Platona.

3. 14 II W. C h w a l e w i k, Szekspir a Renesans.

4. 14 III W. G ó r s k i, Mickiewicz jako bajkopisarz.

5. 16 V W. J a b ł o Ń s k i, Geneza chińskiej bibliografii, a rodzaje literackie.

6. 13 VI W. D o r o s z e w s k i, Z historii polskiego regionalizmu (Orkan - Pawlikowski).

7. 17 X Z. S z m y d t o w a, Nieznana księga „Poetyki“ Sarbiewskiego.

8. 7 XI a) H. K o s t a n e c k a, Schematy logiczne w „De Fato“ Cycerona.

b) W. H a h n, Adam Mickiewicz w polskiej literaturze dramatycznej.

Razem Wydział I odbył 8 posiedzeń, na których wygłoszono 10 referatów.

2. Wydział II

Przewodniczącym Wydziału był Władysław Tatarkiewicz, Zastępcą Przewodniczącego — Stefan Zaleski, Sekretarzem — Kazimierz Michałowski, Zastępcą Sekretarza — Tadeusz Man-teuffel.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył 7 zebrań naukowych, na których przedstawiono 9 referatów, a mianowicie:

1. 7 XII 1948 T. M e n c e l — Feliks Łubieński, minister Sprawiedliwości Księstwa Warszawskiego.

2. 18 I 1949 J. Z a c h w a t o w i c z i S t. H e r b s t — Twierdza Modlin.

3. 15 II 1949 a) A d a m W o l f f — Studia nad urzędnikami mazowieckimi późnego średniowiecza.

b) J. W e g n e r — Przyczynki do twórczości J. Chełmońskiego.

4. 15 III 1949 a) C. K u n d e r e w i c z, Elementy ustrojowe w „Polityce“ Bossuet'a.

b) J. I w a n i c k i, „Dedukcja naturalna a sztuczna.

5. 17 V 1949 W. K a m i e n i e c k i i J. K a r w a s i ń s k a — Spuścizna rękopiśmienna po ś.p. J. Siemieńskim.

6. 31 V 1949 J. P i e t e r — Popędy a potrzeby.

7. 18 X 1949 C. Z n a m i e r o w s k i — Oceny i normy.

8. 22 XI 1949 C. B e r e z o w s k i — Miejsce międzynarodowego obrotu lotniczego.

W okresie sprawozdawczym Wydział II uruchomił Komisję Atlasu Historycznego.

2-a. Sekcja Nauk prawnych i ekonomicznych

Przewodniczącym Sekcji był Stefan Zaleski.

Sekcja prawnicza i ekonomiczna przy Wydziale II T.N.W. odbyła w roku sprawozdawczym 1948/49 jedno zebranie nauko-

we z referatem prof. Jerzego Lubowickiego p.t.: „Idee skarbowe Polski przedrozbiorowej“, oraz jedno zebranie administracyjne.

Na zebraniu naukowym uczczono pamięć dwu zmarłych w roku bieżącym członków Sekcji wzgl. Wydziału: śp. Stanisława Grabskiego i śp. Jana Rutkowskiego.

3. Wydział III

Przewodniczącym Wydziału III był Kazimierz Kuratowski, Zastępcą Przewodniczącego — Roman Kozłowski, Sekretarzem — Wiktor Kemula, Zastępcą Sekretarza — Jan Samszowicz.

W okresie sprawozdawczym Wydział III odbył 5 zebrań naukowych, na których przedstawiono 26 referatów, a mianowicie:

1. 19 II 1949 r.

a) W. Sierpiński — O pewnym zagadnieniu p. Zarankiewicza.

b) W. Sierpiński — O pewnym przykładzie p. Kunugui z teorii przestrzeni abstrakcyjnych.

2. 29 IV 1949 r.

a) T. Banachiewicz — Interpolacja w przypadku niejednakowych odstępów argumentu.

b) T. Banachiewicz — O rozwiązaniu nieoznaczonym równań normalnych metody najmniejszych kwadratów.

c) R. Kozłowski — Odkrycie przedstawiciela grupy Pterobranchia rodzaju rhadopleura w stanie kopalnym.

d) Z. Macierewicz — S. Brożek — Metoksylowanie pyrononów.

3. 27 V 1949 r.

a) W. Sierpiński — Pewne twierdzenie o funkcjach zbioru.

b) A. Wakulicz — O sumach czterech liczb porządkowych.

c) I. C h m i e l e w s k a — Cyklizacja zdolnych do enolizacji 1—6 dwuketonów.

4. 14 X 1949 r.

a) W. S i e r p i ń s k i — O pewnych własnościach rodziny zbiorów.

b) W. S i e r p i ń s k i — O paru twierdzeniach, z których wynika istnienie zbiorów niemierzalnych.

c) W. O p a l s k i — Wyznaczenie azymutu narzędziem przejściowym w wertykale przedmiotu i dyskusja obserwacji własnych.

d) F. K ę p i ń s k i — La Comète périodique 1906 IV (Kopff) à son apparition en 1939 et 1945.

e) F. K ę p i ń s k i — Barycentric reductions of the sun coordinates for the years 1947—1949.

f) H. M i l i c e r - G r u ż e w s k a — O repartycji i funkcji charakterystycznej sumy standaryzowanej zmiennych ekwiwalentnych parami skorelowanych.

g) T. P e n k a l a — Przejście od rzutu gnomicznego do rzutu stereograficznego z pomocą cyrkla.

h) M. T u r n a u - M o r a w s k a i M a r i a J a h n — Orientacja optyczna ziarna kwarcu w drzewie skamieniałym okolic Chrzanowa.

i) S. J. T h u g u t t — Skolecyt, episkolecyt, tomsonit.

j) S. J. T h u g u t t — Poglądy Gustawa Bischofa na genezę zeolitów. Notatka historyczna.

k) T. W i e s e r — Ofiolit z Osielca.

l) M. D o m i n i k i e w i c z — Stosunek kaolinu do barwników.

ł) J. S t. P a d u r z y ń s k i — Opad pyłu eolicznego w Polsce południowo-wschodniej w dniach 11-12 kwietnia 1948 roku.

5. 18 XI 1949 r.

a) M. K a m i e ń s k i — Badania nad pochodzeniem komety Wolffa I. Część V-A. Ruch komety w okresie 1839 kwiecień 20.5.—1825 wrzesień 30.5.

b) M. K a m i e ń s k i — Badania nad pochodzeniem komety Wolffa I. Część V-B. Perturbacje heliocentryczne, wywołane w ruchu komety przez Jowisza i Saturna w okresie 1825 wrzesień 30.5 — 1817 lipiec 14.5.

c) M. K a m i e ń s k i — Badania nad pochodzeniem komety Wolffa I. Część V-C. Wpływ Jowisza i Saturna na ruch komety w okresie 1817 lipiec 14.5. — 1809 kwiecień 27.5.

d) W. S i e r p i ń s k i — O bazach przeliczalnych rodziny wszystkich zbiorów liniowych przeliczalnych .

4. Wydział IV

Przewodniczącym Wydziału IV do 18 marca 1949 r. był Bolesław Hryniewiecki, Zastępcą Przewodniczącego — Kazimierz Bassalik, Sekretarzem — Franciszek Czubalski. W dn. 18 marca 1949 r. nastąpiła zmiana Prezydium. Na następne trzylecie wyszli z wyborów:

Przewodniczący: — Kazimierz Bassalik, Zastępca Przewodniczącego: — Michał Korczewski, Sekretarz: — Franciszek Czubalski. Zastępca Sekretarza: — Wincenty L. Wiśniewski.

Z uwagi na to, że Sekretarz Wydziału, Franciszek Czubalski jest równocześnie Przewodniczącym Sekcji nauk lekarskich, powierzono Zastępcy Sekretarza, W. L. Wiśniewskiemu, pełnienie funkcji Sekretarza Wydziału.

W okresie sprawozdawczym Wydział IV odbył 3 posiedzenia naukowe, na których przedstawiono 16 prac, a mianowicie:

1. 11 II 1949.

a) L. K o r z e n i e w s k i — Zagadnienie zmienności świerka.

b) J. C z e k a n o w s k i — Antropologia polska w międzywojennym dwudziestoleciu.

c) R. S z r e t t e r — Metody badania sprawności zwierząt.

2. 18 III 1949.

a) B. H r y n i e w i e c k i — Biblioteka botaniczna Fr. Błońskiego.

b) R. Kobendza — Flora ruin Warszawy i innych miast Polski, oraz jej ewolucja.

c) M. Skalińska — Cytologiczne studia nad polskimi gatunkami waleriany.

d) M. Rybicki — Badania rozwoju owadów. Wpływ zmiany rośliny żywiciela na czas rozwoju i wagę gąsienic *Mimas tiliae* L. i *Phalera bucephala* L.

e) T. Bojarski — O tzw. kutikularnej ekskrecji związków mineralnych.

3. 28 XI 1949.

a) M. Rybicki — Udział mikroflory jelitowej w procesach odżywiania larw mola woskowego (*Galleria mellonula* L.).

b) K. Bassalik i M. Fiuczek — Substancja antybiotyczna wyizolowana z bakterii powodującej gnicie cebuli (*Allium cepa* L.).

c) K. Bassalik i L. Janota — Przebieg wzrostu *Pseudomonas extorquens* B. K. w zależności od początkowej ilości komórek.

4-a. Sekcja nauk lekarskich

Przewodniczącym Sekcji był Franciszek Czubalski, Sekretarzem — Władysław Melanowski.

W okresie sprawozdawczym Sekcja nauk lekarskich odbyła 2 posiedzenia naukowe, na których wygłoszono 5 referatów, a mianowicie:

1. 17 III 1949.

a) W. Melanowski — Optyka okulistyczna w obliczeniach.

b) M. Semerau-Siemianowski — Leczenie naparstnicą i pochodnymi jej grupy.

c) F. Czubalski — W sprawie listu J. Gilewskiego „O leczeniu raka metodą inż. Agramakowa“.

2. 2 VI 1949.

a) J. Nielubowicz — Patogeneza ostrego żółtego, zaniku wątroby.

b) Wł. Koskowski — Nałóg palenia tytoniu — znaczenie nikotyny i tytoniu w życiu człowieka.

5. Wydział V

p.o. Przewodniczącego Wydziału V był Konstanty Żórawski, p.o. Sekretarza — Jan Piotrowski.

5-a. Sekcja nauk rolniczych

p.o. Przewodniczącego Sekcji był Marian Górski.

Zarówno Wydział V, jak Sekcja nauk rolniczych znajdowały się w stadium organizacji. Zebrania naukowe jeszcze się nie odbywały.

B. Działalność Komisji

1. Komisja Językowa

Przewodniczącym Komisji był Stanisław Słoński, Zastępcą Przewodniczącego — Witold Doroszewski, Sekretarzem — Halina Koneczna.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła 9 posiedzeń, na których przedstawiono 14 referatów, a mianowicie:

1. 18 X 1948 O. Wojtasiewicz — Z zagadnień składni chińskiego języka literackiego.

2. 29 XI 1948 W. Doroszewski — Uwagi o VI Międzynarodowym Zjeździe Językoznawców w Paryżu.

A. Obrębska-Jabłońska — Norwidowska namiejętność regionalizmem.

3. 6 XII 1948 W. Doroszewski — O rodzaju gramatycznym wyrazów obcych w języku polskim.

J. Tokarski — Z zagadnień ewolucji fonetycznej.

4. 9 24 1949 W. Doroszewski — O końcówkach — a i — u w dopełniaczu rzeczowników męskich

St. Skorupka — Z zagadnień frazeologii: Terminologia frazeologiczna.

5. 21 II 1949 A. Obrębska-Jabłońska — Ex re wyrazów zapożyczonych w językach słowiańskich.

Z. Rysiewicz — O pewnym użyciu zaimków anaforycznych w kilku językach indoeuropejskich.

6. 21 III 1949 W. Doroszewski — O akcencie we współczesnym inteligentkim języku polskim.

7. 4 IV 1949 W. Borowy — Dzieje polskiego wiersza trzynastozgłoskowego w świetle badań Marii Dłuskiej.

8. 24 V 1949 H. Koneczna — Z historii przysłówka w języku polskim.

J. Tokarski — Morfologia gwar podlaskich cz. I.

9. 17 VI 1949 J. Tokarski — Morfologia gwar podlaskich cz. II.

2. Komisja Filologii Nowożytniej

Przewodniczącym Komisji był Waclaw Borowy, Sekretarką — Maria Rzeuska.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła 5 posiedzeń, na których wygłoszono 6 referatów, — a mianowicie:

1. 17 II 1949 W. Chwałewik — Główne kierunki najnowszej szekspiologii.

2. 17 III G. Pianko — Cicero w oczach Petrarcki.

3. 17 IV Z. Szmydtowa — Cervantes w krytyce ostatniego ćwierćwiecza

W. Borowy i K. Niklewiczówna, Uwagi w sprawie polskich przekładów „Don Kiszota“.

4. 20 V Z. Matuszewiczowa — Współczesna poezja włoska.

5. 19 X W. Borowy — „Dziadów“ część III, a teatr francuski.

3. Komisja do Badań nad Historią Literatury i Oświaty w Polsce

Przewodniczącą Komisji była Zofia Szmydtowa, Sekretarzem: J. Dürr-Durski.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła 10 posiedzeń, na których wygłoszono 11 referatów, a mianowicie:

1. 6 XII 1948 J. Birkenmajer — Bolesław Chrobry w literaturze polskiej.

J. Krzyżanowski — Bajarz z nieprawdziwego zdarzenia.

2. 24 I 1949 J. Dürr-Durski — Jan Andrzej Morsztyn.

3. 21 II J. Saloni — O spuściznie rękopiśmiennej po Z. Malewskiej.
4. 28 II J. Pelc, Motyw i wątek literacki.
5. 21 III Z, Libera — Publicyści liberalizmu polskiego: 1806—1821.
6. 25 IV S. Furmanik — Ze studiów nad wierszem Słowackiego.
7. 23 V K. Niklewiczówna — Nowele włoskie i hiszpańskie w przekładzie polskim z XVII wieku.
8. 30 V S. Frybes — Z nieopublikowanej korespondencji Sewera Maciejowskiego.
9. 20 VI S. Linowska — Milczenie w dramacie.
10. 14 XI M. Albiński — Uwagi psychoanalityczne nad twórczością Wyspiańskiego.

4. Komisja Orientalistyczna T. N. W.

Przewodniczącym Komisji był Ananiasz Zajączkowski, Sekretarzem — Zygmunt Rysiewicz.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła 7 posiedzeń, na których wygłoszono 7 referatów a mianowicie:

1. 18 X 1947. Z. Rysiewicz — Cechy drowidzkie indyjskiego związku językowego.
2. 4 II 1949 T. Lewicki — Znajomość zachodniej Europy u pisarzy arabskich pierwszych wieków ery muzułmańskiej.
3. 15 III P. Nowicki — O transkrypcji hebrajskich matres lectionis.
4. 21 V Ol. Wojtasiewicz — Ewolucja znaczeniowa terminów chün-tzu i siao-jen.
5. 21 V. A. Zajączkowski — Charakterystyka Turków w świetle piśmiennictwa arabskiego w średniowieczu (VIII—XI w.).
6. 24 X R. Ranošzek — Uwagi wstępne o odkryciach w Kara-tepe.
7. 7 XI J. Kuryłowicz — T.zw. prawo Brugmanna w indoiranistyce.

5. Komisja Historyczna

Przewodniczącym Komisji był Stanisław Kętrzyński, Zastępcą Przewodniczącego — Tadeusz Manteuffel, Sekretarzem — Aleksander Gieysztor.

Komisja odbyła następujące posiedzenia plenarne:

1. 20 XI 1948 ze sprawozdaniem Haliny Bachulskiej z prac nad Bibliografią Historii Polskiej 1815—1914.
2. 9 VI 1949 z referatem Emila Kipy p. t. Nowe materiały do biografii Jakuba Jasińskiego.

Komisja czuwała nad pracami bibliograficznymi prowadzonymi przez pracownię bibliograficzną pod kier. H. Bachulskiej, odbywając posiedzenia podkomisji jako komitetu rzeczoznawców w związku z końcowym etapem pracy nad t. I Bibliografii Hist. Pol. XIX w.

Komisja opublikowała jako zeszyt 1 wznowionej serii Roczników Komisji Projekt instrukcji dla nowożytnych wydawnictw źródłowych w opracowaniu Jana Gliniki. W sprawie ustalenia ostatecznego tekstu instrukcji ogólnopolskiej Komisja pozostawała w kontakcie z Komisją Historyczną PAU, odbywając w dn. 3—4 listopada br. wspólne posiedzenie podkomisji specjalnie powołanych dla tej sprawy.

6. Komisja Historii Sztuki i Kultury

Przewodniczącym Komisji był Włodzimierz Antoniewicz, Zastępcą Przewodniczącego — Stanisław Lorentz. Sekretarzem — Zbigniew Hornung.

Komisja odbyła 8 posiedzeń, na których wygłoszono 9 referatów, a mianowicie:

26 XI 1948 T. M a ń k o w s k i — Rzeźby Schlütera w Pałacu Krasińskich w Warszawie.

10 XII 1948 S. S z y m a ń s k i — Marcin Teofil Polak 1570—1639.

28 I 1949 P. Ś l e d z i e w s k i — Kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu w Wilnie i jego dekoracja rzeźbiarska.

25 II 1949 S. S z y m a ń s k i — Marcin Teofil Polak: 1570—1639, cz. II; charakterystyka twórczości.

1 IV 1949 P. B o h d z i e w i c z — Z zagadnień architektury Barokowej.

6 V 1949 G. C i o ł e k — Ogrody polskie w okresie klasycyzmu i romantyzmu.

17 VI 1949 S. L o r e n t z — Praca ś.p. prof. Z. B a t o w s k i e g o p.t. Malarki Polskie.

P. B i e g a ń s k i — Pałac Staszica w Warszawie.

23 IX 1949 M. S z y m a ń s k i — Kościół poklasztorny w Kobyłce.

28 X 1949 E. Ł o p a c i ń s k i — Lustracja zamków i dworów królewskich w XVI—XVIII w. w Archiwum Głównym w Warszawie“.

22 XI 1949 Z. H o r n u n g — Z dziejów warsztatu rzeźbiarskiego J. J. P l e r s c h a .

7. Komisja Atlasu Historycznego

Przewodniczącym Komisji był Stanisław Arnold, Sekretarzem — Stanisław Herbst.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła 6 posiedzeń naukowych, na których przedstawiono 7 referatów, a mianowicie:

1. 25 XI 1948 J. K a r w a s i ń s k a , A. W a l a w e n d e r , A. W o l f f — Materiały do Polskiego Atlasu Historycznego w Archiwum Głównym w Warszawie.

2. 9 XII 1948 A. W o l f f — Stan prac bieżących i materiałów w Komisji Polskiego Atlasu Historycznego PAU.

3. 9 XII 1948 S. H e r b s t — Prace kartograficzne Beauplana-Hondiusa z r. 1652.

4. 19 V 1949 S. H e r b s t — Sprawa udziału Polski w pracach Centre de Synthèse Historique nad atlasem międzynarodowych dróg historycznych.

5. 24 VI 1949 J. A. H u m n i c k i — Zagadnienie skali map Polskiego Atlasu Historycznego.

6. 27 X 1949 A. G i e y s z t o r — Projekt poglądowego atlasu Polski wczesnodziejowej.

7. 25 XI 1949 J. A. H u m n i c k i — Stan prac nad arkuszem Mazowsze, atlasu przeglądowego Polski wczesno-dziejowej.

Ustalono instrukcję do rejestracji źródeł opisowych i kartograficznych Polskiego Atlasu Historycznego.

Komisja pozostawała w stałym kontakcie z Komisją Atlasu Historycznego PAU, przedstawiając sprawozdania z jej posiedzeń.

Przystąpiono do zorganizowania pracowni kartograficznej.

C. Działalność Gabinetów i Zakładów Badawczych

1. Gabinet Filologiczny im. Gabriela Korbuta

Kierownikiem i kuratorem Gabinetu był Julian Krzyżanowski.

I. W okresie sprawozdawczym w Gabinetecie Fililologicznym pracowały następujące osoby:

Osoby zatrudnione:

Treugutt Stefan, asyst. Zakładu 30 godz. tygodn.

Grabowska Maria, asyst. Zakładu do 1 lipca 18 g. t.

od 1 lipca 30 g. t.

W początku okresu sprawozdawczego (luty 1949 r.) Zakład został przeniesiony z terenu Uniw. Warsz. do gmachu T.N.W. — Pałac Staszica W związku z obszerniejszymi i dogodniejszymi warunkami lokalowymi nastąpiły zmiany w układzie księgozbioru. Umożliwiło to wypełnienie luk w księgozbiore powstałych wskutek zniszczeń wojennych. Prace nad racjonalnym uzupełnieniem trwały przez cały okres sprawozdawczy i zostały praktycznie zakończone.

! Pozycje 1 — 7818 zostały uzupełnione 850 brakującymi książkami.

Uzupełnienie luk książkowych umożliwiło pracę nad melioracją i przepisywaniem starego inwentarza. Do 1 X przepisano 2000 poz. inwentarzowych.

W okresie sprawozdawczym zakończono prace nad ogólnym szkoncepcją i uzupełnieniem starego katalogu. W związku z wszystkimi wymienionymi pracami sporządzono około 3500 kart katalogowych.

Pod koniec okresu sprawozdawczego (wrzesień) rozpoczęto prace nad uporządkowaniem zbioru broszur, będących

w posiadaniu Gabinetu (ok. 5000). Przez cały okres prowadzono prace nad konserwacją książek (obwoluty papierowe, teczki tekturowe). We wrześniu oprawiono w półpłótno 115 tomów.

Korzystanie ze zbiorów:

Przez cały okres sprawozdawczy Zakład był czynny. Korzystały z niego następujące zakłady naukowe: Seminarium Hist. Liter. U. W., Instytut Hist. U. W., Instytut Badań Literackich, Seminarium Hist. Liter. Wrocław, Bibl. Publiczna W-wa. Czytelników 72.

Ze zbioru Zakładu korzystał również Komitet Obchodu 150-lecia Urodzin A. Mickiewicza. Na Wystawę mickiewiczowską w W-wie dostarczono 213 eksponatów.

A r c h i w u m E. O r z e s z k o w e j. Prace w Archiwum E. Orzeszkowej rozpoczęły się od dn. 1 VIII 1949.

W okresie sprawozdawczym po zapoznaniu się ze stanem ogólnym Archiwum, które zawiera rękopisy utworów, listy i różne materiały archiwalne, dotyczące Orzeszkowej, przystąpiono do inwentaryzacji rękopisów. (w/g „Wskazówek do katalogowania rękopisów...” Kraków 1935, PAU).

Przygotowano do zapisu przez zabezpieczenie w specjalnych obwolutach i opis 260 rękopisów Orzeszkowej (powieści, nowele, artykuły); zamówiono pudła i teczki z kopertami dla konserwacji zbiorów.

Zatrudniony był w wymiarze 30 godzin tygodniowo mgr Jankowski Edmund, asystent Zakładu.

Od I I 1949 do VII 1949 zabezpieczenia listów i tymczasowej inwentaryzacji dokonał mgr Jerzy Pelc, asystent Sem. Hist. Lit. Pol. U. W

2. Gabinet Matematyczny

Kuratorem Gabinetu Matematycznego T. N. W. był prof. dr Kazimierz Kuratowski, asystentką — p. Alina Böhmówna.

W roku sprawozdawczym 1949 (do 15 XI 1949 r.) wpłynęły do Gabinetu 183 zeszyty czasopism, 47 odbitek i 5 książek pochodzących z darów. Ponadto zakupiono 108 odbitek z biblio-

teki śp. prof. dr Władysława Nikliborca. Oprawiono 137 książek i czasopism.

Księgozbiór Gabinetu znajduje się w lokalu Seminarium Matematycznego U. W. (Warszawa, Aleje Ujazdowskie 4), zawiera obecnie 2067 woluminów czasopism oraz około 9.620 odbitek nieoprawnych; książek 819. Część księgozbioru, należąca do Gabinetu Matematycznego T. N. W., znajduje się w magazynie Towarzystwa, mieszczącym się na terenie Biblioteki Uniwersyteckiej (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28), zawiera ona przeważnie starsze wydawnictwa matematyczne. W październiku br. otrzymał Gabinet większą część tego zbioru, a mianowicie: 1.587 woluminów różnych starych książek, czasopism i odbitek z zakresu matematyki i częściowo astronomii, która obecnie jest segregowana i katalogowana. Gabinet otrzymał również od T-wa dawne katalogi, na podstawie których można będzie ustalić, jakie straty poniósł Gabinet w czasie ostatniej zawieruchy wojennej.

Z czytelni Gabinetu skorzystało w roku sprawozdawczym 127 osób, z wypożyczalni 215 osób. Z księgozbioru Gabinetu korzystają przede wszystkim kierownicy seminariów matematycznych Uniw. Warsz., personel wykładowy w zakładach matematycznych z poza Uniwersytetu (8 osób), personel pomocniczy naukowy (8 asystentów), oraz studenci Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego U. W. Ponadto skorzystało 19 osób z poza terenu Towarzystwa i Uniwersytetu.

3. Biblioteka Centralna T. N. W.

Kierownikiem Biblioteki Centralnej był Julian Krzyżanowski, bibliotekarzem — Zbigniew Daszkowski. Ponadto doręczyło w Bibliotece i Magazynie wydawnictw T. U. W. pracowały następujące osoby: Halina Chlistunow, Wanda Humięcka, Helena Kapełusiówna.

Biblioteka Centralna T.N.W. w okresie sprawozdawczym przeprowadziła skontrum zbiorów, uporządkowanych i ustalonych na półkach w okresie poprzednim (ostatni kwartał 1948 r.) w celu stwierdzenia stanu księgozbioru i ustalenia strat.

Wyniki skontrum są następujące:

(jednostka obliczenia: numer inwentarza odpowiadający jedno- lub wielotomowemu dziełu zwartemu)

jest na miejscu w całości	12.406	numerów	inwentarza
dekomplety (brak tomów)	1.291	„	„
defekty wyłączone	2.137	„	„
brak	4.194	„	„
nadto jest ca	700	„	„

wydawnictw ciągłych (zbiorowych, periodycznych i seryjnych).

W zachowanym w znacznej części katalogu alfabetycznym odnotowano ten stan rzeczy, tak że w obecnej chwili katalog daje odpowiedź, czy dzieło jest w księgozbiorze, czy go nie ma i jakie jest jego miejsce w magazynie, co pozwala na korzystanie z księgozbioru.

Kilkunastu instytucjom (Biblioteka Uniwersytecka, Instytut Historyczny U. W., niektóre zakłady uniwersyteckie, Instytut Francuski i in.) odesłano ich książki, które zamieszły się do księgozbioru Biblioteki Centralnej T.N.W. w czasie jej przechowywania w Bibliotece Uniwersyteckiej.

Wydawnictwa ciągłe (zbiorowe, periodyczne i seryjne) ze względu na specjalną ich obsługę (akcesja wydawnictw bieżących, rezerwowanie miejsca na ich rozrost w magazynie itp.) wyłączono spośród wydawnictw zwartych tworząc dział wydawnictw ciągłych i obecnie przeprowadza się ich katalogowanie (nawet w postaci tzw. kart zbiorowych) oraz meliorację dorzeczanych usterek w przedwojennym ich opracowaniu bibliotekarskim.

Praca ta zmierza do ogłoszenia w najbliższym czasie wykazu wydawnictw ciągłych w Bibliotece Centralnej T.N.W., ze specjalnym naciskiem na wydawnictwa ciągłe otrzymywane po wojnie.

W odbudowywanym nadal Pałacu Staszica przedsiębiorstwo budowlane nie ukończyło jeszcze czytelnicy, co utrudnia korzystanie z książek na miejscu.

Mimo to jednak i mimo faktu, że prace porządkowe w Bibliotece Centralnej nie zostały jeszcze ukończone, z Biblioteki

Centralnej korzystały w tym okresie 23 osoby (w tym 7 profesorów Uniwersytetu Warszawskiego) wypożyczając 86 dzieł dla celów naukowych oraz 3 instytucje (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Gabinet Filologiczny Korbutianum oraz Wystawa Mickiewiczowska) wypożyczając 7 dzieł.

Biblioteka Centralna pośredniczyła również w wymianie międzybibliotecznej, wypożyczając dla celów naukowych 1 rękopis z Biblioteki Narodowej oraz 12 książek z Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie.